

ZAKON

**O PREDMETIMA OD PLEMITIH METALA
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

ZAKON

O PREDMETIMA OD PLEENITIH METALA
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom propisuju se tehnički zahtjevi koje moraju ispunjavati predmeti od plemenitih metala (u daljnjem tekstu: predmeti), njihovo označavanje, ispitivanje, potvrđivanje usklađenosti sa propisima, promet i nadzor nad predmetima na području Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija BiH).

Član 2.

Subjekti u sistemu kontrole predmeta su Zavod za mjeriteljstvo u sastavu Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije (u daljnjem tekstu: Zavod), proizvođači, uvoznici, izvoznici, obrtnici, laboratorije, trgovci, nadležna tržišna inspekcija i Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut) u okviru svojih nadležnosti iz člana 40. Zakona o mjeriteljstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/01).

Neposrednu kontrolu predmeta od plemenitih metala vrši Zavod i obavlja sljedeće poslove iz ove oblasti:

1. priprema propise iz svoje nadležnosti;
2. učestvuje u ostvarivanju, čuvanju, održavanju i upotrebi referentnih materijala i radnih etalona;
3. vrši ispitivanje i žigosanje;
4. vrši nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona;
5. dodjeljuje znak dobavljača i vodi registar znakova za Federaciju BiH;
6. izdaje potvrde za uvoz sirovina, legura i predmeta i vodi registar potvrda za Federaciju BiH;
7. obavlja stručne i organizacione poslove;
8. prati stanje i poduzima odgovarajuće mjere;
9. pruža informacije;
10. saraduje sa Savjetom za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine i Institutom;
11. obavlja izdavačko-publikacijske poslove.

Član 3.

Termini i definicije koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1. **plemeniti metali** su platina, zlato, paladij i srebro;
2. **legura plemenitog metala** je čvrsta homogena smjesa plemenitog metala i jednog ili više drugih metala;

3. **predmeti od plemenitih metala** su nakit, roba zlatara ili kujundžija ili časovničara i bilo koji drugi predmet napravljen cjelovito ili djelimično od istog ili različitih plemenitih metala;
4. **miješani predmet** je predmet koji sadrži dijelove od plemenitog metala i dijelove od baznih metala ili nemetala;
5. **mali predmeti od plemenitih metala** su predmeti izrađeni od zlata ili platine mase manje od 1 grama ili predmeti izrađeni od srebra ili paladija mase manje od 3 grama;
6. **prevlaka od plemenitog metala** je prevlaka nanesena na cijeli ili dio predmeta hemijskim, elektrohemijskim, mehaničkim ili fizičkim postupkom;
7. **standardni stepen čistoće** je najniži sadržaj čistog plemenitog metala izražen u dijelovima na hiljadu (X/1000) u odnosu na ukupnu masu legure;
8. **oznaka čistoće** je oznaka koja ukazuje na stepen čistoće predmeta i ima propisan sadržaj, oblik i dimenzije;
9. **dobavljači predmeta od plemenitih metala** su sva pravna ili fizička lica registrirana kod nadležnog organa za obavljanje djelatnosti proizvodnje ili uvoza i zastupanja stranih proizvođača predmeta;
10. **znak dobavljača predmeta** je znak odobren od Zavoda propisanog sadržaja, oblika i dimenzija kojim dobavljač označava predmete;
11. **označavanje predmeta od plemenitih metala** je utiskivanje odobrenog znaka dobavljača i pripadajuće oznake čistoće;
12. **žigovanje predmeta od plemenitih metala** je označavanje federalnim žigom (u daljnjem tekstu: žig) kojim se potvrđuje usklađenost ispitnog predmeta sa odredbama ovog zakona u pogledu sastava, stepena čistoće, označavanja i izrade;
13. **bazni metali** su svi metali osim platine, zlata, paladija i srebra.

Član 4.

Odredbama ovog zakona ne podliježu:

1. instrumenti, uređaji i njihovi dijelovi od plemenitih metala koji se koriste u nauci, zdravstvu i laboratorijskim ispitivanjima;
2. predmeti koji su potpuno presvučeni emajlom, dragim kamenom, biserom ili drugim nemetalnim prevlakama;
3. predmeti od baznog metala presvučeni plemenitim metalom;
4. poluproizvodi od plemenitih metala i njihovih legura koji se upotrebljavaju u industriji i za zubno-protetske namjene;
5. predmeti starije proizvodnje koji imaju naučnu, historijsku, kulturnu i umjetničku vrijednost;
6. negve na dragom kamenu, biseru ili drugom predmetu kod kojih je masa plemenitog metala prema ukupnoj masi predmeta neznatna;
7. ingoti, granule i ploče od plemenitih metala koji se upotrebljavaju u bankarskom prometu;
8. legure za lemljenje na bazi srebra, platine ili paladija;
9. predmeti u vlasništvu pojedinca.

Član 5.

Odredbe ovog zakona ne odnose se na:

1. ispitivanje i žigosanje malih predmeta,
2. označavanje znakom dobavljača i žigosanje sirovina i legura plemenitih metala.

II. TEHNIČKI ZAHTJEVI

Član 6.

Predmeti moraju imati jedan od sljedećih standardnih stepena čistoće:

1. predmeti od zlata:
 - 999 hiljaditih (999/1000),
 - 950 hiljaditih (950/1000),
 - 916 hiljaditih (916/1000),
 - 840 hiljaditih (840/1000),
 - 750 hiljaditih (750/1000),
 - 585 hiljaditih (585/1000),
 - 500 hiljaditih (500/1000);
2. predmeti od platine:
 - 999 hiljaditih (999/1000),
 - 950 hiljaditih (950/1000);
3. predmeti od srebra:
 - 999 hiljaditih (999/1000),
 - 950 hiljaditih (950/1000),
 - 925 hiljaditih (925/1000),
 - 800 hiljaditih (800/1000);
4. predmeti od paladija:
 - 999 hiljaditih (999/1000),
 - 950 hiljaditih (950/1000),
 - 500 hiljaditih (500/1000).

Član 7.

Predmeti od zlata čiji je stepen čistoće niži od 500 hiljaditih (500/1000), predmeti od platine čiji je stepen čistoće niži od 950 hiljaditih (950/1000), predmeti od srebra čiji je stepen čistoće niži od 800 hiljaditih (800/1000) i predmeti od paladija čiji je stepen čistoće niži od 500 hiljaditih (500/1000) nisu predmeti od plemenitih metala u smislu ovog zakona.

Član 8.

Predmeti koji imaju čistoću veću od čistoće propisane za određeni stepen u članu 6. ovog zakona a manju od narednog višeg stepena, smatraju se predmetima koji imaju čistoću tog određenog manjeg stepena.

Član 9.

Predmet sa presvlakom od drugog plemenitog metala smatra se predmetom od plemenitog metala od kojeg je izrađen.

Član 10.

Sirovine plemenitih metala stepena čistoće 999 hiljaditih (999/1000) mogu se stavljati u promet samo radi daljnje prerade.

Član 11.

Federalni ministar energije, rudarstva i industrije (u daljnjem tekstu: Ministar) propisuje tehničke zahtjeve koje u pogledu sastava, presvlake i izrade moraju ispunjavati predmeti.

III. OZNAČAVANJE, ISPITIVANJE I POTVRĐIVANJE USKLAĐENOSTI PREDMETA

Član 12.

Prije stavljanja u promet predmeti moraju zadovoljiti propisane tehničke zahtjeve, biti označeni znakom dobavljača, oznakom čistoće i ispitani a njihova usklađenost sa odredbama ovog zakona potvrđena žigom.

Član 13.

Uvoz sirovina, legura i predmeta od plemenitih metala vrši se na osnovu potvrde Zavoda kojom se definišu obaveze uvoznika.

Potvrda za uvoz sirovina, legura i predmeta od plemenitih metala (u daljnjem tekstu: Potvrda) koristi se za obavljanje carinskih poslova pri uvozu radi zaštite zdravlja, sigurnosti i drugih aspekata javnog interesa od uvoza roba iz stava 1. ovog člana koje ne zadovoljavaju propisane tehničke i druge zahtjeve.

Zavod vodi registar izdatih potvrda za uvoz sirovina, legura i predmeta od plemenitih metala u Federaciju BiH.

Član 14.

Dobavljač mora predmet označiti svojim znakom odobrenim rješenjem o dodjeli znaka dobavljača koje donosi direktor Zavoda.

Rješenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Član 15.

Obavezi označavanja znakom dobavljača ne podliježu pravna lica koja se bave uvozom, odnosno zastupanjem stranih proizvođača predmeta (u daljnjem tekstu: uvoznici) ukoliko su predmeti označeni znakom stranog proizvođača odobrenim od ovlaštene institucije države sa kojom Bosna i Hercegovina ima zaključen sporazum u kojem se priznaju ti znakovi.

Uvoznici iz stava 1. ovog člana su obavezni znak stranog proizvođača evidentirati u Zavodu.

Član 16.

Zavod vodi registar znakova dobavljača za Federaciju BiH.

Dobavljač je dužan pisano obavijestiti Zavod o svakoj bitnoj promjeni koja se odnosi na obavljanje ove djelatnosti u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

Član 17.

Dobavljač mora predmet označiti i oznakom čistoće prije njegovog dostavljanja na obavezno ispitivanje i žigosanje.

Na legure i sirovine iz člana 10. ovog zakona može se utisnuti pripadajuća oznaka čistoće ili priložiti dokument kojim se izjavljuje standardni stepen čistoće.

Član 18.

Predmeti od plemenitih metala, legure i sirovine mogu se ispitivati i žigosati u laboratorijama Zavoda ili u radnim prostorijama dobavljača koji ispunjava propisane uvjete.

Kad Zavod utvrdi da su ispunjeni propisani uvjeti direktor Zavoda donosi rješenje o odobrenju ispitivanja i žigosanja predmeta u radnim prostorijama dobavljača.

Član 19.

Ako Zavod pri ispitivanju ili na osnovu izvještaja o ispitivanju utvrdi da predmet ima znak dobavljača, standardni stepen čistoće označen na predmetu i ispunjava propisane tehničke i druge zahtjeve, označit će ga federalnim žigom.

Ako Zavod pri ispitivanju ili na osnovu izvještaja o ispitivanju utvrdi da predmet nema znak dobavljača i standardni stepen čistoće označen na predmetu ili ne

ispunjava propisane tehničke i druge zahtjeve, uskratit će označavanje žigom, a direktor Zavoda donijet će rješenje o odbijanju označavanja federalnim žigom.

Zavod vodi statistiku o količinama žigosanih i predmeta koji nisu zadovoljili ocjenjivanje usklađenosti u Federaciji BiH.

Član 20.

Ako stranka nije zadovoljna nalazom ispitivanja može u roku od 15 dana od dana dobijenog rješenja iz člana 19. stav 2. ovog zakona podnijeti zahtjev direktoru Zavoda da se izvrši ponovno ispitivanje.

Direktor Zavoda za izvođenje ispitivanja iz stava 1. ovog člana odredit će ovlaštenu instituciju čiji je nalaz konačan.

Član 21.

Nakon što je predmet označen žigom predmetu se ne smiju dodavati druga strana tijela.

Zabranjeno je prenošenje utisnutog žiga na drugi predmet.

Predmeti koji su prerađeni moraju ponovo biti označeni znakom dobavljača i oznakom čistoće te dostavljeni na ispitivanje i označavanje žigom.

Član 22.

Predmeti u vlasništvu pojedinaca ispituju se i žigošu samo ukoliko se stavljaju u promet ili na zahtjev vlasnika tih predmeta.

Član 23.

Troškove ispitivanja i naknada za žigosanje predmeta snosi podnosilac zahtjeva, izuzev u slučaju kada je rezultat ponovnog ispitivanja, iz člana 20. ovog zakona, povoljan za stranku.

Sredstva iz stava 1. ovog člana, izuzev sredstava za neophodne materijalne troškove, unose se u Budžet Federacije BiH a u visini od 25% koristit će se za finansiranje djelatnosti Zavoda u oblasti ispitivanja i žigosanja predmeta.

Član 24.

Za sirovine, legure i predmete od plemenitih metala koji ne podliježu odredbama ovog zakona u vezi sa označavanjem i/ili žigosanjem izdaje se Certifikat o usklađenosti.

Certifikat o usklađenosti se izdaje za:

1. predmete koji su suviše lomljivi i na koje je teško utisnuti propisane oznake;
2. one dijelove predmeta koji su sastavljeni od različitih plemenitih metala ili su miješani predmeti na koje je iz tehničkih razloga teško utisnuti propisane oznake;
3. poluproizvode od plemenitih metala.

Član 25.

Ministar propisuje sadržaj potvrde iz člana 13. ovog zakona i certifikata o usklađenosti iz člana 24. ovog zakona, sadržaj, oblik i dimenzije znaka dobavljača, oznake čistoće i žiga i visinu i način plaćanja troškova i naknada u vezi sa izdavanjem potvrde za uvoz, ispitivanje i žigosanje predmeta.

Član 26.

Direktor Zavoda propisuje upute o postupanju pri izdavanju Potvrde, dodjeljivanju znaka dobavljača, podnošenju zahtjeva za ispitivanje i žigosanje, te odobravanju ispitivanja i žigosanja u radnim prostorijama dobavljača.

Direktor Zavoda propisuje i upute o ispitivanju i žigosanju, određivanju stepena čistoće i načinu obilježavanja oznakom čistoće, uvjetima koje mora ispuniti dobavljač za dodjelu, odnosno evidenciji svog znaka i uvjetima koje moraju ispuniti radne prostorije dobavljača za odobrenje ispitivanja i žigosanja u tim prostorijama.

IV. STAVLJANJE U PROMET

Član 27.

U Federaciji BiH predmete od plemenitih metala dozvoljeno je stavljati u promet, držati pripremljene radi stavljanja u promet ili držati izložene kao uzorke samo ako su označeni, ispitani i žigosani u skladu sa zahtjevima propisanim ovim zakonom.

Član 28.

Predmeti namijenjeni izvozu iz Federacije BiH moraju biti označeni samo oznakom čistoće, osim ako izvoznik ili strani kupac ne zahtijeva drugačije.

Troškove iz stava 1. ovog člana snosi izvoznik ili strani kupac, odnosno podnosilac zahtjeva.

Član 29.

Predmeti u prodajnim prostorijama moraju biti odvojeni od druge robe.

U prodajnoj prostoriji na vidljivom mjestu moraju biti istaknute slike žigova, pregled standardnih stepena čistoće iz člana 6. ovog zakona, rješenje o dodjeli znaka dobavljača i rješenje o upisu subjekta u sudski registar.

Na prodajnom mjestu trgovac je obavezan držati povećalo na vidljivom mjestu i ponuditi ga kupcu da, ukoliko želi, provjeri propisane oznake na predmetima.

V. UPRAVNI NADZOR

Član 30.

Nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje u Federaciji BiH vrši Zavod.

Nadzor nad predmetima koji su stavljeni u promet ili se drže pripremljeni zbog stavljanja u promet ili su izloženi kao uzorci i nadzor nad održavanjem propisanih uvjeta u prostorijama dobavljača predmeta kome je izdato rješenje o dodjeli znaka dobavljača ili dobavljača kojima je izdato rješenje o odobrenju ispitivanja i žigosanja predmeta u njegovim radnim prostorijama vrši Zavod.

Član 31.

Prilikom vršenja nadzora iz stava 2. član 30. ovog zakona ovlašteni službenik Zavoda ima pravo ulaziti u prostorije u kojima se predmeti proizvode, uvoze, stavlja u promet ili drže pripremljeni radi stavljanja u promet ili su izloženi kao uzorci.

Subjekt nadzora dužan je ovlaštenom službeniku Zavoda omogućiti nesmetano vršenje nadzora i pružiti sve podatke koji su za to potrebni, a ukoliko se ovlašteni službenik ometa u vršenju nadzora organ unutrašnjih poslova dužan je pružiti pomoć.

Ovlašteni službenik Zavoda obavezan je sastaviti zapisnik i navesti činjenično stanje utvrđeno nadzorom.

Direktor Zavoda propisuje upute o vršenju nadzora iz stava 2. član 30. ovog zakona.

Član 32.

Ako se prilikom vršenja nadzora nad predmetima utvrdi da predmet nema valjan znak dobavljača, oznaku čistoće i žig odnosno ne ispunjava propisane tehničke zahtjeve, direktor Zavoda donijet će rješenje o privremenoj zabrani prometa do uklanjanja nedostataka.

Predmet za koji je doneseno rješenje iz stava 1. ovog člana mora se odmah staviti van prometa, a Zavod će osigurati njegovo povlačenje u skladu sa posebnim propisom.

Ako se prilikom vršenja nadzora nad održavanjem propisanih uvjeta u prostorijama dobavljača predmeta utvrdi da dobavljač predmeta ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom i propisima donesenim za njegovo provođenje, direktor Zavoda donijet će rješenje kojim se stavlja van snage rješenje o znaku dobavljača,

odnosno rješenje o odobrenju ispitivanja i žigosanja predmeta u radnim prostorijama dobavljača.

Protiv rješenja iz st. 1. i 3. ovog člana dobavljač ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana prijema rješenja. O žalbi rješava Ministar a žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Član 33.

Ovlaštenom službeniku Zavoda koji radi na poslovima nadzora iz stava 2. član 30. ovog zakona izdaje se službena legitimacija.

Ministar na prijedlog direktora Zavoda propisuje sadržaj i oblik legitimacije iz stava 1. ovog člana, postupak izdavanja legitimacije i način vođenja evidencije o izdatim službenim legitimacijama.

Član 34.

U vršenju inspeksijskog nadzora organi nadležne tržišne inspekcije prilikom obavljanja inspeksijskih poslova određenih posebnim propisima kontroliraju broj propisanih oznaka na predmetu i provedbu odredbi člana 29. ovog zakona.

Za vršenje nadzora iz stava 1. ovog člana kod proizvođača i uvoznika nadležan je federalni organ tržišne inspekcije a kod obrtnika i trgovaca kantonalni, odnosno općinski organi tržišne inspekcije.

Ako tržišni inspektor utvrdi da na predmetu nema propisani broj oznaka: znak dobavljača, oznaka čistoće i žig ili ne posjeduje Certifikat o usklađenosti, obavezan je donijeti rješenje o privremenoj zabrani prometa do uklanjanja nedostataka a predmet zapečatiti u skladu sa posebnim propisom.

Ako tržišni inspektor utvrdi da je subjekt nadzora prekršio odredbe člana 29. ovog zakona obavezan je donijeti rješenje kojim se nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u određenom roku.

Jedan primjerak rješenja iz st. 3. i 4. ovog člana tržišni inspektor dostavit će Zavodu. Protiv rješenja inspektora može se izjaviti žalba Ministru u roku od osam dana po prijemu prvostepenog rješenja, a žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Ako tržišni inspektor posumnja u valjanost oznaka na predmetu može privremeno uzeti uzorak predmeta radi provjere od Zavoda. O svakom uzetom uzorku sačinjava se zapisnik.

VI. KAZNENE ODREDBE

Član 35.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

1. prenese utisnuti žig na drugi predmet (član 21. stav 2.),

2. stavi u promet predmete koji nisu na propisan način označeni, ispitani i žigosani (član 12.),
3. stavi u promet predmete za koje je doneseno rješenje o privremenoj zabrani prometa (član 32. stav 1. i član 34. stav 3.),
4. ne postupi prema drugim mjerama naloženim od lica koja vrše nadzor (član 32. stav 3. i član 34. stav 4.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 250,00 KM do 3.000,00 KM.

Član 36.

Novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

1. ne donese na ispitivanje i žigosanje predmete koji su dorađeni ili prerađeni (član 21. st. 1. i 3.),
2. u prodajnim prostorijama ne drži predmete odvojeno od ostalih predmeta (član 29. stav 1.),
3. ne stavi na vidno mjesto slike žigova i/ili standardnih stepena čistoće predmeta i/ili rješenje o znaku dobavljača i/ili rješenje o upisu subjekta u sudski registar (član 29. stav 2.),
4. kupcu ne osigura i/ili ne ponudi povećalo (član 29. stav 3.),
5. ne dozvoli ili ometa vršenje nadzora (član 31. st. 1. i 2.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM.

Član 37.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako učini koju od radnji iz člana 35. ovog zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako učini koju od radnji iz člana 36. ovog zakona.

Član 38.

Ako subjekt nadzora u povratu učini povrede iz čl. 35., 36. i 37. ovog zakona, izreći će mu se zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do šest mjeseci za prvi povrat, a u slučaju višestrukog povrata zaštitna mjera trajne zabrane obavljanja djelatnosti.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39.

Provedbeni propisi iz čl. 11., 25., 26., člana 31. stav 4. i člana 33. stav 2. ovog zakona donijet će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primjenjivat će se važeći propisi koji reguliraju predmetnu oblast.

Član 40.

Predmet označen i žigosan prije stupanja na snagu ovog zakona ne podliježe ponovnom ispitivanju i žigosanju.

Neriješeni zahtjevi za dodjelu znaka dobavljača i neriješeni zahtjevi za odobrenje ispitivanja i žigosanja predmeta u radnim prostorijama dobavljača, a podneseni prije stupanja na snagu ovog zakona rješavat će se prema odredbama ovog zakona.

Rješenje o dodjeli znaka dobavljača i rješenje o odobrenju ispitivanja i žigosanja predmeta u radnim prostorijama dobavljača, doneseno prije stupanja na snagu ovog zakona, podliježe usklađivanju sa odredbama ovog zakona.

Dobavljač kojem je izdato rješenje iz stava 3. ovog člana dužan je u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona podnijeti Zavodu zahtjev za usklađivanje.

Član 41.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o kontroli predmeta od plemenitih metala ("Službene novine Federacije BiH", br. 76/04).

Član 42.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

PREDSJEDAVAJUĆA
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH

Karolina Pavlović, prof.

PREDSJEDAVAJUĆI
PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH

Dr. Denis Zvizdić